

USTAWA
z dnia 15 września 2000 r.

o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2000 r. Nr 88, poz. 983, z 2003 r. Nr 229, poz. 2273, z 2004 r. Nr 162, poz. 1694, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 251, poz. 1847, z 2008 r. Nr 98, poz. 634.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady organizowania się producentów rolnych w grupy producentów i ich związki oraz zasady i warunki udzielania ze środków publicznych pomocy finansowej związanej z ich organizowaniem i funkcjonowaniem.

Art. 2.

Osoby fizyczne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz osoby prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej mogą organizować się w grupy producentów rolnych w celu dostosowania produkcji rolnej do warunków rynkowych, poprawy efektywności gospodarowania, planowania produkcji ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości, koncentracji podaży oraz organizowania sprzedaży produktów rolnych, a także ochrony środowiska naturalnego.

Rozdział 2
Zasady organizowania i działania grup

Art. 3.

1. Grupa producentów rolnych, zwana dalej „grupą”, prowadzi działalność jako przedsiębiorca mający osobowość prawną, pod warunkiem że:
 - 1) została utworzona przez producentów jednego produktu rolnego, zwanego dalej „produktem”, lub grupy produktów w celach określonych w art. 2,
 - 2) działa na podstawie statutu lub umowy, zwanych dalej „aktem założycielskim”, spełniających wymagania określone w art. 4,

- 3) składa się z członków, udziałowców lub akcjonariuszy, zwanych dalej „członkami grupy”, z których żaden nie może mieć więcej niż 20% głosów na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników,
- 4) przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy stanowią więcej niż połowę przychodów grupy ze sprzedaży produktów lub grup produktów, dla których grupa została utworzona,
- 5) określi obowiązujące członków grupy zasady produkcji, w tym dotyczące jakości i ilości produktów lub grup produktów oraz sposoby przygotowania produktów do sprzedaży.

2. (uchylony).

Art. 3a.

Spółdzielnia może również prowadzić działalność jako grupa, jeżeli:

- 1) w jej skład wchodzi co najmniej 5 producentów jednego produktu lub grupy produktów, którzy spełniają wymagania określone w art. 2,
- 2) jej przedmiot działalności jest zgodny z celami określonymi w art. 2,
- 3) działa na podstawie aktu założycielskiego, który w stosunku do członków grupy wskazanych w pkt 1 spełnia wymagania określone w art. 4,
- 4) jej przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków grupy wskazanych w pkt 1 stanowią więcej niż połowę przychodów spółdzielni ze sprzedaży tych produktów lub grup tych produktów,
- 5) określi, obowiązujące członków grupy wskazanych w pkt 1, zasady produkcji produktów lub grup produktów, w tym dotyczące ich jakości i ilości, oraz sposoby przygotowania ich do sprzedaży.

Art. 4.

1. Akt założycielski grupy oprócz wymagań określonych w odrębnych przepisach powinien zawierać w szczególności:

- 1) zasady przyjmowania do grupy nowych członków oraz występowania członków z grupy, przy czym minimalny okres członkostwa, który liczy się od dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 7, nie może być krótszy niż trzy lata działalności grupy, a informacja o zamiarze wystąpienia z grupy powinna być złożona na piśmie co najmniej na 12 miesięcy przed końcem danego roku działalności grupy,
- 2) zasady zbywania akcji lub udziałów w spółce akcyjnej lub spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 3) wymóg przynależności tylko do jednej grupy w zakresie danego produktu lub grupy produktów,
- 4) wymóg sprzedaży przez członków grupy całości produktów lub grupy produktów za pośrednictwem grupy oraz odstępstwa od tej zasady,

- 5) zasady dostarczania przez członków grupy informacji dotyczących wielkości sprzedaży i cen uzyskiwanych za produkty, z uwagi na które grupa została powołana, a są sprzedawane poza grupą,
 - 6) zasady tworzenia i wykorzystania funduszu specjalnego, o którym mowa w art. 5, jeżeli będzie on utworzony,
 - 7) sankcje wobec członka grupy, który nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków.
- 1a. Obowiązek złożenia na piśmie informacji o zamiarze wystąpienia z grupy co najmniej na 12 miesięcy przed końcem danego roku działalności grupy nie dotyczy członków grupy, którzy otrzymali postanowienie o spełnieniu warunków określonych w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich.
2. W akcie założycielskim mogą być również zawarte postanowienia dotyczące w szczególności:
- 1) zaopatrzenia członków grupy w środki produkcji,
 - 2) zasad wspólnego użytkowania sprzętu rolniczego,
 - 3) promocji produktów lub grupy produktów wprowadzanych do obrotu,
 - 4) przechowywania, konfekcjonowania i standaryzacji produktów lub grupy produktów.

Art. 5.

1. Grupa producentów może tworzyć fundusz specjalny. Wysokość oraz zasady zwrotu funduszu specjalnego określa akt założycielski.
2. Fundusz specjalny jest przeznaczony na wypłacanie członkom grupy zaliczek za dostarczone produkty lub grupy produktów oraz na inne cele określone w akcie założycielskim.

Art. 6.

Minister właściwy do spraw rolnictwa, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz organizacji rolniczych o zasięgu krajowym, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów i grup produktów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3a pkt 1, minimalną roczną wielkość produkcji towarowej oraz minimalną liczbę członków grupy, o której mowa w art. 3, biorąc pod uwagę:

- 1) zróżnicowanie regionalne,
- 2) koncentrację podaży,
- 3) sytuację na rynku produktów rolnych,
- 4) aktualny stan zorganizowania się producentów w grupy.

Rozdział 3

Rejestracja grup i związków

Art. 7.

1. Marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę grupy stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, spełnienie przez grupę warunków określonych w art. 3 albo art. 3a oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 6 i dokonuje wpisu grupy do rejestru grup.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa jest organem wyższego stopnia w sprawach, o których mowa w art. 7 ust. 1, art. 10 i 11.
3. Zadania marszałka województwa określone w rozdziale 3 są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Art. 8.

1. Wniosek o wydanie decyzji administracyjnej dla grupy, o której mowa w art. 3, zawiera:
 - 1) nazwę i siedzibę grupy,
 - 2) dane osobowe osób upoważnionych do reprezentowania grupy zgodnie z jej aktem założycielskim,
 - 3) oznaczenie produktu lub grupy produktów,
 - 4) listę członków grupy.
2. Wniosek o wydanie decyzji administracyjnej dla grupy, o której mowa w art. 3a, zawiera:
 - 1) dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3,
 - 2) listę członków grupy, o których mowa w art. 3a pkt 1.
3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:
 - 1) wypis z rejestru sądowego dotyczący grupy,
 - 2) akt założycielski grupy,
 - 3) plan działania grupy, zgodny z aktem założycielskim, opracowany na okres 5 lat,
 - 4) oświadczenia członków grupy o prowadzeniu gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej.
4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:
 - 1) wypis z rejestru sądowego dotyczący grupy,
 - 2) akt założycielski grupy,
 - 3) plan działania w zakresie celów określonych w art. 2, zgodny z aktem założycielskim, opracowany na okres 5 lat,
 - 4) oświadczenia członków grupy wskazanych w art. 3a pkt 1 o prowadzeniu gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej.

Art. 9.

1. Rejestr grup prowadzi marszałek województwa.
2. Rejestr grup zawiera:
 - 1) nazwę i siedzibę grupy,
 - 2) datę wydania decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 7 ust. 1,
 - 3) nazwę produktu lub grupy produktów, ze względu na które grupa otrzymała decyzję,
 - 4) dane osób upoważnionych do reprezentowania grupy zgodnie z jej aktem założycielskim.
3. Rejestr jest jawny.
4. Grupa jest obowiązana do informowania marszałka województwa o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze.
5. Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw rolnictwa, Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Prezesa Agencji Rynku Rolnego o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze.

Art. 10.

W przypadku niespełnienia przez wnioskodawcę warunków określonych w ustawie marszałek województwa wydaje decyzję administracyjną o odmowie:

- 1) stwierdzenia spełnienia przez grupę określonych w ustawie warunków wpisu do rejestru,
- 2) dokonania wpisu do rejestru.

Art. 11.

Marszałek województwa w przypadku, gdy grupa przestaje spełniać warunki określone w art. 3 lub art. 3a, lub w przepisach wydanych na podstawie art. 6, wydaje decyzję administracyjną o stwierdzeniu niespełniania przez grupę tych warunków ustawowych i skreśleniu jej z rejestru grup.

Art. 12.

1. Nadzór nad działalnością grupy sprawuje marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę grupy.
2. Marszałek województwa w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadza kontrole w zakresie spełniania przez grupę warunków, o których mowa w art. 3 lub art. 3a, oraz warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6.
3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez marszałka województwa.
4. Upoważnienie zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, ich miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

5. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie.
6. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości należących do grupy;
 - 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
 - 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kserokopii oraz zabezpieczania tych dokumentów.
7. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności protokół.
8. Protokół podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz kontrolowany.
9. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez kontrolowanego protokół podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w protokole stosownej adnotacji o tej odmowie.
10. W przypadku gdy kontrolowany nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole może, w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu, zgłosić marszałkowi województwa umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.
11. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednolicenie informacji zawartych w upoważnieniu.

Art. 13.

Grupa składa marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę grupy roczne sprawozdanie finansowe w terminie 6 miesięcy od upływu roku jej działalności.

Art. 14.

Grupy producentów rolnych danego produktu lub grupy produktów, w celu reprezentowania swoich interesów, mogą organizować się w związki grup producentów rolnych, zwane dalej „związkami”.

Art. 15.

Związek może zostać utworzony:

- 1) przez grupy producentów rolnych jednego produktu lub grup produktów, przy czym grupy producentów nie są członkami innego związku grup producentów tych samych produktów lub grup produktów,
- 2) do realizacji w szczególności następujących celów:
 - a) organizowania i koordynowania zaopatrzenia w środki produkcji,
 - b) organizacji i koordynacji zbywania produktów lub grupy produktów, będących przedmiotem działalności gospodarczej grup,
 - c) przechowywania i przygotowywania do obrotu produktów lub grupy produktów oraz ich wstępnego przetwarzania,

- d) reprezentowania zrzeszonych grup wobec organów samorządowych i organów administracji państwowej,
- e) promowania efektywnych metod produkcji i jakości oraz dostosowania produkcji do wymogów rynku przez informowanie oraz doradzanie grupom i ich członkom,
- f) promowania technologii produkcji korzystnych dla środowiska,
- g) prowadzenia analiz rynku oraz szkolenia producentów,
- h) prowadzenia, za zgodą grup, ich obsługi prawnej i księgowej.

Art. 16.

1. Minister właściwy do spraw rolnictwa stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, spełnienie przez związek warunków określonych w art. 15 i dokonuje wpisu do rejestru związków.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa prowadzi rejestr związków.
3. Do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 8.
4. Do prowadzenia rejestru związków stosuje się odpowiednio przepisy art. 9 i 10.

Art. 17.

Nadzór nad działalnością związków sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa.

Rozdział 4

Pomoc finansowa

Art. 18-22. (uchylone).

Art. 23.

(uchylony).

Art. 24.

(uchylony).

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepisy końcowe

Art. 25.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93, z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989

r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 271 i Nr 74, poz. 855 i 857) w art. 613 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§4. Przez producenta rolnego rozumie się również grupę producentów rolnych lub ich związek.”.

Art. 26.

W ustawie z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz.U. Nr 35, poz. 195, z 1992 r. Nr 75, poz. 368, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 139, poz. 934) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Izba gospodarcza, utworzona przez grupy producentów rolnych i ich związki oraz przedsiębiorców prowadzących działalność przetwórczą lub handlową w zakresie produktów lub grupy produktów w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach, powinna działać na rzecz dostosowywania produkcji, przetwórstwa i handlu do wymogów rynku, w szczególności w zakresie ilości i jakości produktów.”;

2) w art. 7 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W razie utworzenia izby przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 2a, liczba założycieli powinna wynosić odpowiednio 10 i 20.”.

Art. 27.

W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. Nr 9 poz. 31, Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 86, z 1994 r. Nr 123, poz. 600, z 1996 r. Nr 91, poz. 409 i Nr 149, poz. 704, z 1997 r. Nr 5, poz. 24, Nr 107, poz. 689, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 780 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 150, poz. 983 i Nr 160, poz. 1058) w art. 7 w ust. 1 dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) budynki i budowle nowo wybudowane bądź zmodernizowane, oddane do użytkowania, wykorzystywane przez grupę na działalność statutową, po uzyskaniu wpisu grupy do rejestru grup - w okresie 5 lat od dnia uzyskania wpisu grupy do rejestru.”.

Art. 28.

W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 80, poz. 369 i Nr 98, poz. 473, z 1997 r. Nr 41, poz. 255, Nr 79, poz. 484 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 547 i 550) w art. 3 w ust. 1 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) powstawania i rozwoju grup producentów rolnych i ich związków,”.

Art. 29.

Ustawa wchodzi w życie po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia.